

Örökségünk

Az Örökség Kulturális és Hagyományőrző Egyesület kiadványa

Cím: Hernádi Tájház 2376 Hernád, Fő út 124., tel.: 06-29-374-125
E-mail: orokseg_egyesulet@hernad.hu, www.hernad.hu

A tartalomról

*Rendezvényekkel zártuk
az évet*

Nagybőjti gondolatok

*„Tejes” Maris néni,
a tősgyökeres
hernádi*

*Hagyományok,
népszokások*

Szent Erzsébet élete

*Szerzetes sírok
Gyónon I.*

*Szabadulás
a félelemtől!*

*Értékeink
– a pusztavacsi
romtemplom*

*„Szigorú szemekkel
vigyázza
szívéinket...”*

Tavaszköszöntő

*Sándor napján
megszakad a tél,
József napján eltűnik
a szél,
Zsákban Benedek hoz majd
meleget,
Nincs több fázás,
boldog aki él.*

[Fotó: stom]

RENDEZVÉNYEKkel ZÁRTUK AZ ÉVET

Szó se róla, dolgos volt az év vége! Az egyik rendezvény gyorsan követte a másikat. A disznóvágás után egyesületi kiadványunk megjelentetésére koncentráltunk. A templomi hangverseny napjára elkészült, így a koncerten résztvevők számára át is nyújthattuk legújabb büszkeségünket.

December elejére kézimunka kiállítást hirdettünk. Óriási anyag gyűlt össze, amit sok óras munkával rendeztünk kiállításra a művelődési házban. A megnyitón is sokan voltak. Örömmel láttuk, hogy van még érdeklődés a hagyományos, kézi technikával megformázott tárgyak iránt. A megnyitón René és a Nyugdíjas Egyesület Búzavirág Énekegyüttese lépett fel.

A karácsonyra készülődvén először az adventi koszorút készítettük el (hála az ügyes kezű egyesületi lányoknak!), majd el is helyeztük a Főtéren, a letakart szökőkúton. Nagyon örültünk annak, hogy majd' egy hónap után érintetlenül távolíthattuk el. Köszönjük mindenkinek.

A falukarácsonyt december 20-án rendeztük. Az órási fenyőfa kivágását, helyszínre szállítását és felállítását, díszítését láthatták a Hernád Infó-n. Este pedig betlehemes misztériumjátékkal, forró teával és ajándécsomagokkal vártuk a hernádiakat. Mint legtöbb rendezvényünket, ezt is több civil szervezet segítségével tudtuk megvalósítani. A fa egészen Vízkereszt napjáig díszítette a Főteret. A jól megalapozott karácsonyi hangulatot a hittanos gyerekek fokozták betlehemezéssel. Racskó Zoltánné hitoktató vezetésével sok hernádi családot meglátogattak.

A sok munka után egyesületi vacsorával zártuk az évet. Most, hogy visszagondolok: mindenki megérde-
melte!

Az olvasókhöz

Kiadványunk második számát tartja kezében a kedves olvasó. Az első igen kedvező fogadtatása után úgy éreztük, mindenképpen folytatnunk kell a megkezdett munkát, mert van rá igény. Bizonyítja ezt az is, hogy mindössze két szám maradt belőle, amiket most féltékenyen őrzök, mert immár megismételhetetlenek.

Az egyesület tagjaival bízunk abban, hogy ez a szám is örömeikre szolgál majd. Kérjük, hogy ne csak olvassák, hanem írják is a lapot! Várjuk érdekes írásait a régi időről, a hagyományos paraszti kultúráról, néphagyományokról. Ha már nehezükre esik az írás, kérem jelezzék tagjainknak, s felkeressük Önöket, hogy minél több érdekes történettel örvendeztethessük meg olvasóinkat! ... és nem utolsó sorban: várjuk a régi fényképeiket.

Az Örökségünk második számához jó olvasást kívánok!

Pallaga Mária

Kérjük, támogassák tevékenységünket!
Az Örökség Kulturális és Hagyományőrző
Egyesület számlaszáma:
65500037-30052836-53000010

Örökségünk

A hernádi Örökség Kulturális és Hagyományőrző Egyesület kiadványa

Felelős kiadó: Zsírosné Pallaga Mária
 Szerkesztők: Gubicza Balázs, Racskó Zoltánné,
 Sponga Tamás, Váradi Tibor,
 Zsírosné Pallaga Mária és Zsolnai Jánosné
 Postacím: 2376 Hernád, Fő u. 149.
 Tel.: 06-29-374-125
 E-mail: orokseg_egyesulet@hernad.hu
 Nyomdai munkák: Benedek Papír Újhartyán, Epres u.
 Tel.: 06-20-983-1598

Kiadványunk Hernád Község Önkormányzata támogatásával jelenik meg.

Énekkart alakítunk!

Az Örökség Egyesület várja azon hernádi (és nem hernádi) polgárok jelentkezését, akik szívesen dolgoznának egy énekkarban, amely elsősorban autentikus magyar népdalokat énekel. A Magyar Zenetudományi Intézet a közelmúltban jelentette be, hogy begyűjtötték a 200.000 magyar népdalt (nincs más olyan nép, amelyiknek ennyi lenne). Mi szeretnénk, ha ezen gazdag anyag egy részével itt, Hernádon is megismerkednének az emberek. Ezt a kiemelten fontos munkát végeznék el az alakítandó énekkar.

Kérjük, hogy csatlakozási szándékát jelezzze a művelődési ház telefonján (06-29/374-125). A jelentkezők meghallgatáson vesznek részt.

Örökség Egyesület

HÚSVÉTI TOJÁSMŰVESSÉG

Az Örökség Egyesület szeretettel meghív minden érdeklődőt a hernádi Művelődési Házban
2007. március 31-én 14 órától tartandó

„Húsvéti tojasművesség”

programjára, melyen különböző érdekes díszítési technikákkal készíthetnek húsvéti tojásokat.

Kérjük, hogy a résztvevők hozzanak magukkal főtt és kifújt tojásokat!

HERNÁDI RENDEZVÉNYEK MÁRCIUSTÓL AUGUSZTUSIG

Március 15. 10.00 Március 31. 14.00 Április 14. 19.00 Április 28. Május 10. Május 28. 10.00 Június 1. 15.00 Június 2. Június 16. Június 19. 18.00 Július 7. Július 15. 09.00 Július 16-20. Július 21. Augusztus 5. 07.00-23.00 Augusztus 20. Augusztus 31. 18.00	Községi ünnepség Húsvéti tojasművesség Sportbál Falutakarítás Virágültetés a Madarak és Fák Napja alkalmából Csete Torna (labdarúgó) Óvodai ballagás Gyermekeknep Iskolai ballagás Tanévzáró II. Hernádi Rock-nap Amatőr kettes- és négyesfogathajtó verseny Parlagfűgyűjtés Parlagfűszedés 15. Hernádi Falunap Községi ünnepség hagyományőrző kulturális programmal Tanévnyitó	Főtér Művelődési Ház Általános Iskola tornaterme Közterület szabadtér Sportpálya Művelődési Ház Búcsú tér Általános Iskola Általános Iskola Búcsú tér Búcsú tér Közterület Közterület Búcsú tér Tájház Általános Iskola	Hernád Község Önkormányzata és az Ált. Isk. Örökség Egyesület Hernád SE Hernádi Környezetvédő és Faluszépítő Egyesület Hernádi Környezetvédő és Faluszépítő Egyesület Hernádi Öregfiúk Napköziotthonos Óvoda Általános Iskola Általános Iskola Általános Iskola Hernád Hungary Motoros Civil Egyesület Lantos Mihály SE Hernádi Környezetvédő és Faluszépítő Egyesület Hernádi Környezetvédő és Faluszépítő Egyesület Hernád Község Önkormányzata, Művelődési Ház Örökség Kulturális és Hagyományőrző Egyesület Általános Iskola
---	--	--	---

NAGYBÖJTI GONDOLATOK

A nagyböjti készüllet az Egyházban - és így Hernádon - is Hamvazószerdával kezdődik. Ez a nagyböjt első napja. Ilyenkor hamut szentelünk, barka hamuját. Az előző évben, Virágvasárnapkor szentelt barkát elégetjük, majd megsztáljuk, hogy szép tiszta hamu legyen és megszenteljük. Hamvazószerdán ezzel rajzolunk egy kis keresztet a megjelent hívők homlokára a következő fohással: „Emlékezzél ember, hogy porból vagy és porrá leszel.” Hamvazószerdán nincs nevezetesség, szigorú böjt van. Az Egyház törvénye szerint ezen a napon húst nem ehetünk, csak háromszor étkezhetünk, s egyszer lakhatunk jól (természetesen ez azokra vonatkozik, akik tizennégy évesek elmúltak).

Hamvazószerdával belépünk a nagyböjtbe, készülünk Húsvétra, Jézus feltámadására, megdicsőülésére. A következők a nagyböjt jellemzői: péntekenként keresztutat végzünk, amelynek tizennégy állomása van. Újabbán a tizenötödiket is hozzátesszük, amely a feltámadásról szól. Évszázadokon keresztül az embereknek nagyon nehezen ment az írásbeliség, nem tudtak írni-olvasni, ezért a templomokban a liturgiát úgy alakították ki, hogy a hívők a képekről tudjanak tájékozódni. A keresztút tizennégy állomását is képekben fejezték ki. Minden kép előtt imádkozunk, fohászkozunk és énekelünk, elmélyítjük magunkban Jézus szenvedését.

Ezután jönnek a szép nagyböjti hétköznapiak. Felfelé, mint egy hegyre menve elkövetkezik Virágvasárnap, Jézus jeruzsálemi bevonulásának ünnepe. Virágvasárnap jellemzője a barkaszentelés (kora tavasszal vagyunk, még nincsenek igazán virágok, így virágzó ágat, barkát szentelünk) és körmenet is van ilyenkor. Virágvasárnap passiót énekelünk és passiót imádkozunk. Nagyon szép emlékeim vannak ezzel kapcsolatosan a nyolc éves hernádi otltétem alatt a gyerekekkel passiót játszottunk, hiszen a gyerekek szeretnek játszani, szeretnek mozogni.

Virágvasárnap után következik a nagyhét. Nagyhétfő, Nagy-

kedd, Nagyszerda: ezen a három napon régebben Jeremiás próféta siralmait énekelte a kántor a hívekkel együtt. Azután egyre feljebb megyünk, közelebb kerülünk Húsvét vasárnapjához. Nagycsütörtök következik. Ilyenkor megemlékezünk Jézusról, az Oltáriszentség alapítójáról, az apostolok első áldozásáról, az első szentmiséről. A következő Nagypéntek: Jézus kereszthalálának napja, hiszen Jézus azért született Betlehemben, hogy megváltsa ezt a világot a bűntől és bűneinktől. Nagypénteken délután három órakor Jeruzsálemben keresztre feszítették Jézust a Szentírás tanúsága szerint. Ebben az órában megrendült a föld, elsötétedett a nap, a templom mennyezete pedig meghasadt, jelezve, hogy vége van az Ószövetségnek, s valami új kezdődik: az pedig az Újszövetség.

Ha végig megyünk a nagyszombati ünnepen láthatjuk, hogy különböző szertartások vannak: vízszentelés, tűzszentelés, litániák, imádságok majd a nagyszombati feltámadási szertartás, amelyet hagyomány szerint egy körmenet zár.

Másnap, Húsvét vasárnapján a feltámadt Krisztust ünnepeljük, ünnepélyes szentmisék vannak minden templomban. De Húsvét hétfőn is eljönnek a hívek a templomba. Hitünk szerint és az egyház tanítása szerint a szentmisében végig megtörténik, lejátszódik Krisztus 33 éve, megszületik, tanít, meghal és eltemetik.

Amikor megkaptam a püspöktől a hernádi kinevezésem, az egyik szemem sírt, a másik nevetett, de örömmel mentem, s a nyolc évig, amíg ott voltam Hernádon, azt tapasztaltam, hogy a hernádiak jószándékú emberek. Szeretnek dolgozni, szeretnek imádkozni is. Nagy örömmel veszem, hogy amióta újra ott vagyok, azóta vasárnapról vasárnapra egyre többen vannak a templomban: gyermekek, fiatalok és felnőttek. A mindennapi gondok mellett kell, hogy megálljunk, megpihenjünk. Az a kérésem, hogy jöjjenek, tartsák meg a polgári és az egyházi törvényeket egyaránt. Figyeljenek egymásra ebben a rohanó világban. Én is személyes örömmel megyek Hernádra, amíg erőm engedi.

Orosz János plébános

PLÉBÁNIÁNK HÍREI

Keresztúti ájtatosság

Nagyböjt minden pénteken 17.00 órakor
(első időpont: február 23., utolsó időpont: március 30.)

Barkaszentelés

Virágvasárnap (április 1.) 8.30-kor ünnepi mise keretében

Az Utolsó vacsora emlékmiséje

Nagycsütörtök (április 5.) 16.00 óra

Kereszthódolat, igeliturgia

Nagypéntek (április 6.) 18.00 óra

Feltámadási szertartás

Nagyszombat (április 7.) 18.00 óra

Ünnepi szentmise

Húsvétvasárnap (április 8.) 8.30-kor

A templom búcsúnapja (május 27.), Pünkösöd

Ünnepi szentmise 8.30-kor

Úrnappja (június 10.)

Szentmise, ünnepi körmenet 8.30-kor
(egyik sátor a Tájház udvarában lesz.)

„Láttam Uram hegyeidet...” (József Attila)

Istent kereső magyar költők verses-zenés órája (április 1. 16.00-kor)

Minden jó szándékú embert szeretettel várunk!

Gubica Balázs lelkipásztor kisegítő

Hamvazkodás Hernádon 2007-ben

„Tejes” Maris néni, a tősgyökeres hernádi

Vásáreczki Józsefné, „Tejes” Maris néni a Fő utcában lakik. Őt is a Hernádon eltöltött évtizedekről kérdeztem.

- **Maris néni, mikor is született?**
- Olyan régen, hogy no....1925. május 14. A szüleim is és én is itt születtem.
- **Milyen volt az akkori Hernád?**
- 30 család lakott a Fő utca végén. Kilencesnek hívták, mert legelőször kilenc család lakott itt. Ez ma a volt személtelep környéke. Ez volt az első település, később aztán mind többen költöztek ide.
- **Mivel foglalkoztak a henádi őslakosok?**
- Nagy szegénység volt, eljártak napszámba a Coburg herceg birtokára 60 fillérért. Facsemetéket kapáltak, erdőt telepítettek. Volt, akinek saját földje is volt, az azt művelte.
- **Milyen volt a gyermekkor?**
- Hárman voltunk testvérek. Az apám Pesten dolgozott a téglagyárban, csak hétvégén járt haza. Munkásszállón lakott. Édesanyám nevelt minket. Minden gyereknek kicsi korától kezdve dolgozni kellett a ház körül. Gyomot szedtünk, kapáltunk, a tyúkudvart rendeztük. Ha a munkát elvégeztük, mehattunk játszani. Homok volt a játszószerünk, várat, házakat építettünk belőle. (A mai gyerek sírva fakadna, azt hiszem, ha csak ezzel játszhatna.)
- **Hová járt iskolába?**
- A Láncgyár helyén volt az iskola, hat osztállyal. Két he-

A 40-es években

A 82. születésnapon

lyen folyt a tanítás 3-3 korcsoportban. Szerettem iskolába járni, bár nagyon szigorú volt a tanító, egyszer én is kaptam körmöst. A rossz gyerekeket meg bizony deresre húzták.

– **Az meg mi volt?**

– Lefeküdt a padra a gyerek és pálcával verték. Néha bizony nem ártana a mai gyerekeknek sem. Mink se haltunk bele, mégis sikerült embernek maradni.

– **Meséljen a fiatalságáról! Hogyan éltek, szórakoztak abban az időben?**

Csak a vasárnap volt a szórakozásé. Vasárnap szépen felöltöztünk, sétálgattunk sötétedésig. Havonta egyszer mentünk misére. Gyónról járt ki a pap. Farsangkor, húsvétkor, pünkösdkor bál volt a Pelikán kocsmában, a hernádi rezesbanda játszott. Májusban májfiát állítottak a legények. A lányok kendőjét kötötték a fára és a kocsmá udvarán állították fel. Azután ősszel szüreti felvonulás, majd bál volt. Népviseleti ruhába öltözve vonultak végig a falun. Voltak betyárok, cigányasszonyok, a bíró, bíróné hintón ültek.

– **Hogyan ismerkedett meg a férjével?**

– Inárcson voltunk hónaposok.

– **Az mit jelent?**

– Mezőgazdasági munkát végeztünk, barakkokban laktunk és hetente egyszer jártunk haza. Summásoknak hívtak minket. Két évi udvarlás után kérte meg a kezem.

– **Miért hívták magukat tejeseknek?**

– 1956-ban lettünk tejesek. Az alsónémedi tejüzemnek ki-helyezett csarnoka lettünk. Húsz évig gyűjtöttük a tejet, sok tehén volt a faluban akkor.

– **Hogyan látja az akkori és a mostani élet közötti különbséget? Melyik volt jobb?**

– Az asszonyoknak nem volt annyi szabadsága, mint most, jobban ki voltak szolgáltatva a férjeiknek. Jobb volt akkor, mert fiatal voltam. Ma, 82 évesen is ellátom magam, hál' Istennek. Veteményeskertem van, igaz már nem akkora, mint régen.

– **Mit üzen a mai ifjúságnak?**

– Legyenek emberbecsülők, szeressék egymást, mert minket is úgy tanítottak.

Hagyományok, népszokások

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony

A kis Jézus bemutatása a jeruzsálemi templomban. Katolikus templomokban gyertyát szentelnek, régen égő gyertyákkal kerülték meg a templomot és a falu határát ezen a napon.

A szentelt gyertya védte a családot éjféli ború, villámlás, jégeső és a gonosz kísértése ellen.

Március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony

Gábor angyal hozza az égi üzenetet Máriának, hogy Isten őt választotta ki Szent Fia édesanyjául. A népi hagyományban a fák oltásának és szemzésének ideje. Vad fába nemes ágat oltanak, amely nemessé teszi a fát. Mária teste befogadta, így Jézus beoltódott az emberiség életébe, hogy Isten felemelje általa a világot.

Hamvazószerda

a Nagyböjt kezdete. Az előző évi virágvasárnapi barkát elégetik a hamuját megszentelik. A pap a szentmise végén a hamuval keresztet rajzol a hívek homlokára mondván: "Emlékezzél ember: porból lettél és visszatérsz a porba, de Isten feltámaszt téged az utolsó napon!"

Feketevasárnap

Húsvét előtt két héttel az útszéli keresztet látogatják.

Virágvasárnap

Jézus bevonulása Jeruzsálembe. Katolikus templomokban barkát szentelnek és megkerülik a templomot.

Húsvét köszöntő

Húsvét vasárnap reggelén a legények, házról házra jártak húsvétot köszönteni. Miután az alábbi rigmusokat elmondták, a háziak némi pénzadománnyal köszönték meg:

*Feltámadt a Jézus húsvét ünnepén,
Dicső koronája fénylik a fején.*

*Isten irgalmának gyémánt koszorúja,
A mennyei kiskert kinyílt rózsája.*

*Viseljétek azért ti is liliomát,
még el nem éritek halálunk óráját.*

*Végre ilyen szokat szólok most hozzátok,
a menyország legyen örökös hazátok.*

Nyíregyháza (Szabolcs-Szatmár m.),
Zsolnai Jánosné Pencz Anna gyűjtése

Fehérvasárnap

Húsvétot követő vasárnap a fehérvasárnap, mely a húsvéti ünnepkör zárónapja. Elnevezése onnan ered, hogy a korai kereszténységben a nagyszombaton keresztelt katekumének (keresztelésre előkészülő felnőtt illetve az első gyónásra és áldozásra előkészülő gyermekek) ekkor vetették le a ke-

reszteléskor felvett fehér ruhájukat. Ennek jellegzetes szokása a komálás, mátkálás, amikor is a lányok és legények szertartásos barátságot kötöttek. Ilyenkor tojás- vagy komatálat cseréltek, ezzel pecsételték meg barátságukat. A komatálon hímes tojás, sütemény, és bor volt, amelyet nagyobb lányok gyakran küldtek el a kisebbekkel, választott barátnőjükhöz. A komatál átadásakor efféle köszöntőket mondtak:

*Mátka, mátká, mátkázzunk,
Hónap délre komázzunk,
Ha éljünk, ha haljunk,
Mindég mátkák maradjunk!*

vagy

*Komatálat hoztam,
Be is aranyoztam,
Koma küldte komának,
Ha nem fogja magának,
Visszaviszem azon az úton,
Ameliken hoztam.*

Innentől kezdve a lányok mátkáznak, a legények komának szólították egymást. A barátság néha a férjhezmenetelig tartott, de egész életre szólhatott, különösen, ha később keresztkomák is lettek.

Pünkösdi szokások

Pünkösöd vasárnap szokás volt a Pünkösdikirályné-járás, ami tájegységenként változott. Négy vagy öt eladósorban lévő leány járt házról házra pünkösödlni, ünneplő ruhában, fejükön rózsakoszorúval.

Megkülönböztetett szereplője volt a legkisebb, a legszebb lány, aki a pünkösdi királyné, más elnevezés szerint királyné asszony, vagy kiskirályné. Az ő fejét néhol piros kendővel kötötték be és fehér fátyollal borították le, máshol kendőt feszítettek ki feje fölé baldachin módjára. A házaknál énekeltek és táncoltak, a háziaktól ezért ajándékot kaptak.

Környékünkön is ismert az alábbi pünkösödli dalocska:

*Mi van ma, mi van ma? Piros pünkösöd napja.
holnap lesz, holnap lesz, a második napja.
A pünkösdi rózsát jó meggondozzátok,
A kalapotok mellett el ne hervasszátok.*

Pütkösdikirály-választás

A pütkösdí királyt lóversennyel vagy más ügyességi próbával választották. Magyarországon a 16. században már ismert volt a pütkösdí királyság múló, értéktelen voltára utaló szólás: *Rövid, mint a pütkösdí királyság.*

A pütkösdí király egy évig különböző előnyöket élvezett. Minden mulatságba meghívták, a kocsmában ingyen fogyasztatható, fizette a község, jószágát a társai őrizték, sőt ha valami apró vétséget elkövetett, testi fenyítéssel nem illették.

Július, az aratás hónapja

Mint ahogyan az állatokat mindig április 24-én, Szent György napján hajtották legelőre először, ugyanúgy az aratás is mindig június 29-én, Péter-Pál napján vette kezdetét. Napjainkban sincs ez másként. A magyar nyelvterületen általában úgy tartották, hogy a búza töve ezen a napon megszakad, kezdődhet az aratás.

Nagyanyám mesélte, akinek nagy családja volt, és egy kis darab földjük is megadatott, hogy a férfiak mielőtt az aratáshoz hozzáfogtak volna, mindig elmondtak egy imát, fohászkodtak Istenhez a jó termésért. Voltak, akik előzőleg a pappal megáldatták kaszáikat és a marokszedő villákat, így reménykedtek a jó termésben.

Az első kaszavágással ledőlt búzaszálakat kétébe kötötték, aznap hazavitték és a kiver magokat a baromfiknak adták (valószínűleg azért, hogy a tyúkok jó tojók legyenek, a többi állat meg kővére hízzon tőle). Ennek megmaradt szalmáját eltették (aminek szintén egészségvarázsló erőt tulajdonítottak), később ez került egy kosárba téve a karácsonyi asztal alá.

A legtöbb hagyomány az aratás végéhez kapcsolódott. Egy kis darabon talpon hagyták a gabonát, hogy a következő esztendőben is jó termés legyen. Gömörben úgy mondták, hogy ezt a madaraknak és a szegényeknek hagyják.

Az utolsó kétébe is különféle hiedelmek kapcsolódtak, ebből készült az aratókoszorú. Általában a földesúrnak ké-

Cséplés Hernádon az '50-es években (fotó: Szálka Mihály)

szítették, aki aztán vízzel öntözte meg, hogy a következő évben elegendő eső legyen. Az utolsó kalászból egy kis csomót mindenki hazavitt és különféle magyarázatokkal az őszi vetőmag közé elegyítette.

Nagyobb uradalmakban az aratókoszorú vitele, átadása ünnepélyesen ment végbe: vacsora, tánc, ének és zeneszó, mely néha estétől reggelig is tartott.

Emlékszem, kilenc éves lehettem, amikor édesapám magával vitt egyszer marokszedőnek. (Tenyérnyi illetményföldet kapott Madarason, ott aratta le kaszával a termést.) Nagyon meleg volt és én nagyon fárasztónak találtam a marokszedést, de apa este készített nekem egy hatalmas aratókoszorút, az volt jutalmam a kitartásért. Igaz nem voltak rajta esőcsigák, meg különböző szalmafonatok, csak a selymes, tömött kalászbok. Valahonnan került rá egy kicsi nemzeti színű masni, és én örültem neki.

Készítette Tátrai Zsuzsanna- Karácson Molnár Erika: Jelles napok, ünnepi szokások c. könyvének felhasználásával:

**Zsolnai Jánosné és
Racsó Zoltánné**

Hernádi aratás

Aratók

Szent Erzsébet élete

II. Endre király és merániai Gertrúd leányként született 1207-ben, valószínűleg Sárospatakon. Négyéves korában viték Tübingiába, és ott - az akkori szokásoknak megfelelően még kisgyermekként - eljegyezték Hermann örgróf és Zsófia grófné fiával, Hermannal, hogy a későbbi házastársak együtt nevelkedjenek.

Erzsébet vallásosan nevelkedett, hamarosan közkedvelté lett jószágával és mindenki iránt gyakorolt adakozó szeretetével. Kora ifjúságát két súlyos gyászeset árnyékolta be: édesanyja meggyilkolása (1213-ban), majd vőlegényének váratlan halála (1216-ban). Erzsébetet ezután elhunyt vőlegénye öccsével, az őt addig is nagyon kedvelő Lajos örgróffal jegyezték el.

Amikor Erzsébet 14 éves lett, megtartották a menyegzőt. Szerelmük csodálattal töltötte el rokonságukat és ismerőseiket egyaránt. Jól példázza ez, hogy az Isten által a szívekbe ültetett hitvesi szeretet milyen jól megférhet a szentség életeszményének megvalósításával. Az ifjú örgróf pedig egyre erősödött hitében, látva hitvesének buzgó Isten- és emberszeretét.

Erzsébet továbbra is együttérzést és segítőkészséget tanúsított az egyszerű nép iránt. Gyakran osztott szét élelmet közöttük saját készletéből, ő maga is szegényesen étkezett, és egyszerű ruhákban járt. Anyósa nem nézte jó szemmel viselkedését, és szerette volna fia tudomására hozni menyje adakozásait. Azonban az áskálódók hiába igyekeztek éket verni az egymást rajongásig szerető házastársak közé.

Egy alkalommal a gróf fáradtan tért haza útjáról, leült az asztal mellé, ahol Erzsébet üres kenyert evett és hozzá vizet ivott, miután a kamra már kiürült. Lajos megszólította hitvesét, hogy adjon inni a poharából, mert nagyon megszomjazott. Az asszony odanyújtott poharát, hitvese miután oltotta szomját, azt kérdezte: honnan van pincémben eme jó fajta bor?

A „rózsacsoda” legendája szerint Erzsébet kenyeret vitt kedvelt szegényeinek, amikor elébe toppant Lajos. Amikor asszonya szétnyitotta kötényét, rózsák illatoztak benne. A gróf megsegényenült, és többé nem szólt bele hitvese adakozásaiba, sőt követte példáját. A várban kórházat és menhelyet építettek. Szeretettel nevelték szerelmük gyümölcsét, három gyermeküket.

Nem sokáig örülhettek egymásnak itt a földön, súlyos gyász érte Erzsébetet 1227-ben, amikor férje nem tért vissza II. Frigyes császár keresztes hadjáratából. A kereszteseknek Itáliában kellett volna hajóra szállniuk, Lajos azonban járványos betegségbe esett, és mielőtt még a fedélzetre léphetett volna, meghalt.

Szent Erzsébet rózsája
(Zsolnai Jánosné)

Lajos halála után Erzsébet elhagyta a várat, mert rokonsága többé nem látta őt szívesen. Először Eisenach városkába, majd Marburgba költözött. Továbbra is gondozta a szegényeket, betegeket, főként a gyermekeket, sőt még a leprásokat is. Miután megismerkedett Assissi Szent

Ferenc követőivel, belépett a harmadik rendjébe, és a ferences eszményt ereje szerint igyekezett maradéktalanul megvalósítani. Özvegyi javaiból kórházat rendezett be, és ő maga is szolgált a betegeknek. Amikor II. Frigyes császár megkérte a kezét, Erzsébet nemet mondott.

1231. novemberében súlyosan megbetegedett, magas láz hatalmasodott el rajta. Mindössze 24 éves volt, amikor 1231. november 17-én az örök hazába költözött. Marburgban temették el, abban a városban, ahol élete utolsó éveit töltötte.

Amikor három év múlva kiemelték sírjából, koporsójára II. Frigyes rátette azt a koronát, amelyet Erzsébet földi életében nem fogadott el tőle. Már halála után négy évvel szentté avatta IX. Gergely pápa (1235-ben). Ünnepe a világegyházban: november 17. Magyarországon november 19.

Forrás: Szent Erzsébet imafüzet (Összeállította: Tűzkő Lajos)

Zsolnai Jánosné

A SZENT ERZSÉBET JUBILEUMI ÉVRŐL

2006. november 19-én, Szent Erzsébet-napján kezdődtek a jubileumi ünnepségek a magyar királylány születésének 800. évfordulója alkalmából a világ több országában. Így elsősorban Magyarországon, amelynek európai tekintélyű királyi családjában született 1207-ben.

Szent Ferenc nagy nemzetközi családja, a ferencesek is jubileumi Erzsébet-évet hirdettek, amelyet november 17-én Rómában nyitott meg Magyarország prímásérseke, Erdő Péter bíboros. A 16 óraor kezdődő ünnepi szentmise helyszíne az antik Róma központjában, a Forum Romanum falai közé épült San Cosma e Damiano-bazilika volt.

Gazdag programot készített Németország is, főképpen Tübingia és Hessen tartomány Wartburg és Marburg központokkal, ahol Erzsébet 24 évéből 20 évet töltött. Itt szökött szárba és itt hozott bő termést a jeles magyar szentek királyi véréből fogant élet. November 17-én a marburgi Elisabethkirche istentiszteletével kezdődtek a nagyszabású ünnepségek, amelyek 2008 novemberéig tartanak.

Magyarországon 2006. november 19-én, vasárnap du. 4 órakor, a budapesti Szent István-bazilikában bemutatott ünnepi szentmisével kezdődött a Szent Erzsébet-év. Még aznap este, 6 órakor a Művészetek Palotájában folytatódott az ünnepelés, ahol Erdő Péter bíboros átadta a Szent Erzsébet Rózsája Díjat az országos Karitásbör munkájában kiemelkedő tevékenységet végzett hívőnek. Ezután felhangzott Liszt Ferenc Szent Erzsébet legendája című oratóriuma. Ezt a jeles zeneművet a szerző 1857-62 között Weimarban és Rómában komponálta.

A Művészetek Palotájában bemutatásra került ez alkalommal a Szent Erzsébet középkori tiszteletének legjelentősebb művészeti emlékeit felidéző kiállítás.

November 19-én Magyarország minden katolikus templomában felolvasták a Püspöki Kar körlevelét a Szent Erzsébet Év meghirdetéséről.

Sárospatakon, Szent Erzsébet születési helyén, ahol a Nemzetközi Szent Erzsébet Baráti Kör és az Árpád-házi Szent Erzsébet Történelmi Társaság is székel, Seregély István egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által kinevezett Szent Erzsébet Bizottság elnöke már november 18-án 10:30 órakor egyházmegyei szinten megnyitotta a Szent Erzsébet-évet.

Gubicza Balázs

Szerzetes sírok Gyónon 1.

Némán suhannak, fehér fátyol rajtuk,
Halk léptük alatt megremeg a rög,
S míg olvasójuk csendesen csörög,
Szűzi fohászban mosolyog az ajkuk.

Már alkonyat van, féligmeddig este –
Széjjelömlik a gesztenyefák árnya –
Beyer kótákat gyakorol egy lányka
S üteme szépen belesimul a csendbe!

Fapadon ülök én, az idegen -
S a nagy kaoszt messze kizárva
Megpihenek e boldog szigeten!

Liliom illat árad szerte frissen
S olyan minden, mint egy édes álom
És érzem, hogy most itt lebeg az Isten!

(Dsida Jenő: A zárda udvarán)

A szomszédos Gyónon van egy épület, amelyet csak így emlegettek (s emlegetnek talán ma is): a zárda. Az intézmény falai között apácák éltek és dolgoztak. Idei számainkban három részben mutatjuk be történetüket.

Az előzmények: Gróf Vay Péter címzetes püspök az 1915-ben atyai örökségként kapott gyóni birtokát hadiárvaház céljaira adományozta és a szegény, elhagyott leánygyermek nevelését a Jézus szívéről nevezett Karmelita nővérek rendjére bízta. Az otthonban óvoda, iskola és napközi is működött, valamint a nővérek apostoli tevékenységeinek megfelelően vallásoktatás, árvák nevelése, szegénygondozás és az otthonatlanok szolgálata.

Ezt az egyházi intézményt a szerzetesrendek feloszlása során 1950-ben megszüntették, a nővéreknek el kellett hagyniuk a zárdát, megélhetés után kellett nézniük.

A rendházak elhagyására kényszerített női szerzetesek közül 1786 volt idős és beteg. Az állam az elvett épületekből 5 rendházat jelölt ki, ahol engedélyezte az idős, beteg szerzetesek ellátását. Így lett a gyóni zárdából is állami fenntartású egyházi szociális otthon, szerzetes nővérek számára. Ezeket az otthonokat az állam üzemeltette, de az egyház utalhatott be gondozásra volt szerzeteseket.

Ide költözött be 1950. október 15-én mintegy száz keresztes nővér, később szegedi iskolanővérek és más női szerzetesrendek tagjai.

Dabason a Gyóni Géza Általános Iskola mögött, a Szőlő utcában van lakóházak között a bokrokkal körbenőtt, bekerített temető, ahol örök nyugalomra helyezték az Otthonban elhunyt szerzetes nővéreket 1950-tól 1969-ig.

Egyforma szürke keresztek, mint egykor a ruhájuk. Némelyik már ledőlt, az idő lekoptatta róluk a nevet, az éveket, ők mégis köztünk vannak és történelmet írnak.

Az apácák temetője ma

Apácasírok a '60-as években

Zsolnai Jánosné

Wass Albert

Emlékezés egy régi márciusra

Az erdőszélen hóvirág fehérlett.
Sarjadó gyepen az iskola glédában állt, mint még soha.
Valaki a Talpra Magyart szavalta.
Aztán a tanító beszélt a szabadságról.
Hallgatta sok parasztyerek,
oldalt a jegyző meg a pap s tisztés, komoly, ősz emberek.

A harangozó tartotta a zászlót vén bajszos arcán zord egykedvűséggel.
S a tanító lelkesen magyarázta, hogy mi is történt ezelőtt sok, nagyon sok évvel.
Hősökről beszélt és csatákról s arról, hogy miként folyt a vér, amikor annyi ember meghalt valamiért.

A többiek hallgatták némán.
Hitték is, nem is a mesét.
Öreg volt már a múlt. Setét s bizonytalan ködök takarták.
S egyszerre csak egy kisgyerek hangosan megszólalt hátul:
„Édesanyám! Mi a szabadság?”

A tanítóban elakadt a szó.
Odanéztek mindannyian.
Az asszony pedig felsóhajtott és azt felelte:
„Amikor hazajönnek a katonák, fiam”

Ó, hóvirágos régi március...!
Azóta mennyi vér ömlött megint, s részeg torokkal hányszor ordították
közénk a véres jelszót, hogy „szabadság!”
Voltunk azóta hősök mi magunk is.
Hősök, pribékek, árulók, gazok, honmentők és hazátlanok,
voltunk minden, amit csak akartak a habzó szájú álapostolok.

Négyszer szabadítottak föl azóta propagandás vad próféciával és mind a négyszer más zászló alatt!
És mind a négyszer esküdtek reá, hogy most lettem szabad!

Hát ez a szabadság, emberek?
Szónokló, híres emberek! Élők s holtak mind ezt akarták...?
S mi lesz, ha majd egy szép napon megkérdezi egy kisgyerek:
„Édesapám, mi a szabadság...?”

Ó, hóvirágos régi Március...
Talán sóhajtunk egyet mi is akkor és csak annyit mondunk csendesen:
fiam, szabadság az, ha majd hazatérhetünk mindannyian.

Egy régi március 15-e

Hivatalosan

Egy civil szervezet életében is vannak olyan események, amelyek a törvényes működéséhez elengedhetetlenek. Ilyen többek között az évi közgyűlés vagy az elnökségi ülések. Az ilyenkor elfogadott határozatokat nyilvánosságra kell hozni, hogy minden érdeklődő tudomást szerezhesen róla. **Az alábbiakban az Örökség Egyesület január 11-i elnökségi ülésének határozatait olvashatják:**

1/2007. sz. Elnökségi határozat: Az Elnökség egyhangúlag az Örökségünk c. egyesületi kiadvány további kiadásáról határozott. A hivatalos ügyek bonyolításával Zsírosné Palla Mária, az Egyesület elnökét bízta meg.

2/2007. sz. Elnökségi határozat: Az Elnökség az Örökség Kulturális és Hagyományőrző Egyesületbe egyhangú döntéssel rendes tagnak felveszi az alábbi személyeket:

- > Menyhárt János
- > Menyhártné Katona Ibolya
- > Kongráczné Opoczky Erzsébet
- > Tóth Imre
- > Pekker István
- > Racskóné Paskó Krisztina
- > Faragó Henriett

A 2007. február 23-i közgyűlés határozatai:

1/2007. sz. közgyűlési határozat: A Közgyűlés a 2006. évi egyesületi tevékenységről szóló beszámolót egyhangúlag elfogadta.

2/2007. számú közgyűlési határozat: A Közgyűlés a 2006. évi gazdálkodási tevékenységről szóló közhasznúsági jelentést egyhangúlag elfogadta.

3/2007. évi közgyűlési határozat: A Közgyűlés a tagok által fizetendő 2007. évi tagdíjat 2.000.- Ft-ban állapítja meg.

4/2007. sz. közgyűlési határozat: A közgyűlés a 2007. évi rendezvények megtartásával egyetért. Megbízta az Elnökséget, hogy az egyesület éves költségvetését ezen rendezvények figyelembe vételével készítse el, kutassa fel a tevékenységre támogatást nyújtó pályázati lehetőségeket, s felhatalmazza az elnököt, hogy pályázatokat nyújtson be. A határozatot a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Az Örökség Kulturális és Hagyományőrző Egyesület 2006. évi közhasznúsági jelentése (kivonat)

Kapott támogatások

A./ Pályázaton nyert támogatás és önkormányzati támogatás:	
❖ Pest Megye Önk. Kult. Alapja	100.000,-
❖ Hernád Község Önkormányzata	100.000,-
B./ kapott kamatok betét után	43,-
C./ Tagdíj	38.000,-
D./ Tagi kölcsön	60.000,-

Vagyontfelhasználási kimutatás

2006. évi nyitó vagyon	0,-
2006. évi bevételek	298.043,-
2006. évi kiadások (egy. műk. kapcs.)	2.922,-
2006. évben alapsz. szerinti célra fordított kiadás	252.445,-
2006. évi alapítói vagyon növekedés	42.676,-
2006. évi záró vagyon	152.676,-

Cél szerinti juttatások kimutatása

Alapszabályban meghatározott közhasznú tevékenységre kifizetett összes juttatás:	252.445 Ft
---	------------

Pályázati nyereség felhasználása

Az egyesület 2006. szeptemberében támogatást nyert Pest Megye Közgyűlésének Kulturális Alapja által meghirdetett pályázaton, amelynek összege: 200.000 Ft volt.

Fenti összeg 50%-át előzetesen fizette ki a támogató az egyesület számára, 50%-át azonban csak utófinanszírozás formájában nyújtotta. A pályázat az egyesület által, hagyományteremtő szándékkal rendezett őszi rendezvényekre irányult. Egyesületünk a 200.000 Ft-ot felhasználta a 2006. évben. A hiányzó finanszírozást a helyi önkormányzat által nyújtott támogatásból és tagi kölcsönből fedeztük.

A támogatásból megvalósított rendezvények:

- Örökségünk c. lap megjelentetése,
- Kézimunka kiállítás megszervezése,
- Hagyományőrző disznóvágás lebonyolítása,
- Adventi koszorú elhelyezése,
- Karácsonyfa-állítás.

A pályázati összeggel 2006. decemberében hiánytalanul elszámoltunk. Az utófinanszírozott összeg (100.000 Ft) 2007. februárjában jelentkezett az egyesület számláján.

Közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámoló

Az Örökség Kulturális és Hagyományőrző Egyesületet 23 tag 2006. február 7-én alapította azzal a céllal, hogy a helyi közművelődési és hagyományőrző tevékenységet segítse, új rendezvényekkel gyarapítsa, valamint felhívja a figyelmet a már-már elfelejtett néphagyományokra. Az egyesület közhasznú. A Pest Megyei Bíróság május 3-án vette nyilvántartásba.

Az Egyesület működése az alapszabálynak megfelelő. A 2006. év során számos rendezvényen bizonyította létjogosultságát a falunaptól egészen a karácsonyfa-állításig. A működés az alapító okiratnak megfelelően történik. Az Egyesület vezetőségének tagjai díjazásban nem részesülnek, munkájukat társadalmi munkaként végzik. Az Egyesület közhasznú besorolásának megfelelően tevékenységét a hernádi kulturális hagyományok ápolásának szenteli, vállalkozói tevékenységet nem folytat.

Hernád, 2007.02. 22.

Zsírosné Palla Mária az egyesület elnöke

A közhasznúsági jelentés az Örökség Egyesület Közgyűlése 2007. február 23-án egyhangúlag elfogadta.

ÖRÖKSÉG EGYESÜLET
HERNÁD

**Kérjük, támogassák
tevékenységünket!**
**Az Örökség Kulturális
és Hagyományőrző
Egyesület számlaszáma:**

**65500037-30052836-
53000010**

Lámpás

Szabadulás a félelemtől!

„Egy napon Alexandria felé hajtott egy lovaskocsi, amire felszállt egy öreg-asszony. A kocsis így szólt hozzá:

- Ez a kocsi Alexandria felé megy, te ki vagy?
- Én vagyok a halál angyala.
- No, akkor hamar szállj le, mert én téged el nem viszek.
- Fiatalember, Alexandriába megyek, s ott meg kell ölnöm három embert, ezért hát vigyél engem oda.

– Ha háromnál több embert ölsz meg, mit tehetsz veled?
– Akkor ezzel a karddal megölhetsz engem - felelte az öregasszony.
A kocsis megkapta a kardot. Amikor megérkeztek a városba, az asszony azonnal leszállt a kocsiról.

Alexandria városában hirtelen úgy hullottak az emberek, mint a legyek, ezért a kocsis nagyon megharagudott, hiszen az öregasszony nem tartotta magát az adott szóhoz. Fel is kereste azonnal, hogy egyezségük szerint végezzen vele. Amikor a várkapunál rátalált, mindjárt le akarta szűni. Az öregasszony azonban azt kérdezte a kocsistól:

- Miért akarsz megölni?
- Mire a kocsis haragosan rákiáltott:
- Hát nem megígérted, hogy csak három embert fogsz megölni? Lám mégis, mennyi embert megöltél! Ezért most a megállapodásunk szerint én öllek meg téged.

Az öregasszony csak ennyit felelt:
– Fiatalember, én csak három embert öltem meg, a többiek a félelem miatt haltak meg, amikor megtudták, hogy én vagyok a halál angyala.”
Amit ez a kis allegorikus történet is jól illusztrál az, hogy a félelem szörnyű pusztítást tud véghezvinni. A félelem életeket tud megbénítani, és a halálba tud kergetni. A félelem rossz, gyilkos ellensége minden embernek.

Egyikünk sem kivétel ez alól, mindannyian félünk valamitől vagy valakitől. A Bibliában Szent János ezt írja: „... mert a félelem gyötrellemmel jár...”. Aki fél, gyötördik a lelkében.

Van, aki a szegénységtől vagy a bíráltattól fél, de olyan is van, aki inkább a betegségtől, az öregségtől vagy a haláltól. Félhetünk a veszteségektől, a magasságtól, a szűk helyiségtől, a pókoktól és sorolhatnám a végtelenségig, mert számtalan példa van erre. A jó hír viszont az, hogy van kiút!

Hamarosan jön a tavasz, és benne a kereszténység legnagyobb ünnepe a húsvét, a feltámadás.

Jézus, miután feltámadt és találkozott a tanítványaival, az első szavai ezek voltak: **„Ne féljetek!”** Tudta ugyanis, hogy a félelem milyen károkat képes okozni.

Sokat gondolkoztam ezen, hogyan lehet ezt megtenni? Hogyan kell nem félni? Azt mindannyian tudjuk, hogy mit kell (vagy kellene) tenni, amikor azt halljuk, hogy ne lopj vagy ne öl, ne hazudj, de azt nem tudjuk, mit kell tennünk ahhoz, hogy ne féljünk. A félelem nem cselekedet, mint a lopás vagy a gyilkosság. Alapvetően egy negatív érzés, negatív hit. Sokáig azt gondoltam, hogy az ellenszer a bátorság, de ha bátor az ember, a félelemérzet attól még megmarad, csak ennek ellenére cselekszik. Akkor, hát mit kell tenni, hol a kiút a gyötrelmekből?

A Bibliában találtam választ, szintén Szent Jánosnál. Az apostol a következőket mondja: **„A szeretetben nincs félelem; sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet, ...aki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben”.**

Láthatjuk, Szent János szerint a félelmeink igazi oka az, hogy nem lett teljes a szeretet bennünk. Az is világos, hogy ha teljes lesz bennünk a szeretet, az majd kiűz belőlünk minden félelmet. A félelmeink ellentétje a szeretet. Miként teljesezhetünk be szeretettel?

Jézus mondja: **„Hallottátok a parancsot: Szeresd felebarátodat, és gyűld ellenségedet. Én pedig azt mondom nektek: szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért! Így lesztek fiaii mennyei Atyátoknak, aki fölkelte napját jókra is, gonoszokra is...”.**

Tudom, a feladat nem könnyű, lassan tizenhét éve próbálok eleget tenni ezeknek a szavaknak több-kevesebb sikerrel, és még mindig az a célom, hogy teljes legyen bennem a szeretet. Hitem szerint ugyanis ez az egyetlen út a félelemtől való szabaduláshoz.

Szívből kívánom minden kedves olvasónak, hogy mielőbb találjon rá erre az útra, és tegye teljessé az életét az Isten, aki Szent János szerint a SZERETET.

Aldott feltámadást mindenkinek!

letyusz

ÉRTÉKEINK

Lakóhelyünkön vagy a közelében több olyan értéket találhatunk, amelyeket érdemes számon tartani és egy rövidebb időre tervezett kiránduláson felkeresni. Ebben a sorozatunkban egy-egy ilyen kulturális, történelmi helyet keressünk fel.

Néhány kilométerre található Hernádtól az a falu, aminek első írásos említése 1274-ből való, Och néven. Az itt íródott oklevélben IV. László arra inti a sebeniciakat, hogy hagyják békén és ne zaklassák traniákat. Azonban évszázadokkal előtte Árpád, ő előtte pedig Kurszán kezében volt a terület.

A 11. és 12. században valószínűleg királyi birtok volt. Az egyik elmélet szerint, az ott élő, állattenyésztéssel foglalkozókról kaphatta a nevét, miszerint az „Och” a szláv ochar (juhász) szóból származtatható...

A későbbi századokban a település neve többször változott és gazdát cserélt. A nyelvi változások miatt az „o” hangból „v” lett. A középkorban fejlett mezőváros volt, majd a török időkben teljesen elpusztult. Az újbóli benépesítése a 19. században történt meg, a Coburg hercegi családnak köszönhetően, akik lengyel és szlovák zselléreket telepítettek le. Az iparosok a környékbeli településekről költöztek át. Vacsai uradalomban majorokat alakítottak, ahol földművelés (szőlő, gyümölcs, dohány, repce, búzatermesztés) és állattenyésztés (ló, szarvasmarha, sertés, juh) folyt.

A 13. században kialakultak a fontosabb alföldi kereskedelmi útvonalak - például Kőrösi, Szegedi, Kun stb. A Pest felé vezető utak közül a Kőrösi volt az állatkereskedelem egyik főútvonala, a Tiszántúlról. Vacs ezzel szerves része lett az ország kereskedői úthálózatának. 1384-ben megkapta a heti-vásártartási jogot, amivel elindult a mezővárossá fejlődése.

A mezőváros az 1440-es években ismert búcsúhellyé vált. Ezekben az években épült a mai falu területén, a Hunyadi téren látható gótikus templom, aminek napjainkra már csak a tornyának a maradványa maradt fenn. A több mint 12 méter magas toronymaradvány anyaga téglák és kő.

A középkori templomromon kívül érdemes megnézni a Szent Ágoston-templomot, amit egy szép templomkert vesz körül, jó néhány öreg fával.

A vacsi túra alkalmával nem érdemes kihagyni a csonka-Magyarország mértani középpontjában található emléktornyot sem, amit Kerényi József építész terve alapján, 1978-ban állítottak fel. Később a faszerkezete leégett, majd 2002-ben állították eredeti állapotba vissza. A torony környéke védett terület.

A felsorolt látnivalók egymástól néhány száz méterre találhatók, Pusztavacs pedig néhány km-re Hernádtól, így akár egy egynapos kerékpártúrával vagy gyalogtúrával is meglátogathatók.

A pusztavacsi romtemplom

[stom]

Március 15.

„Szigorú szemekkel vigyázza szívünket...”

/Juhász Ferenc/

Ha azt mondom: március 15., én azt felelem:
Petőfi Sándor. Ha azt mondom: szabadság, én
azt felelem: boldogság.

Minden kor embere keresi az egyén és a kö-
zösség éltető erejét: a boldogságot. Eléréséért
képes mozgósítani egész lényét. Ha megfogal-
mazzuk a célt, utat is keresünk ahhoz, hogy el is
érjük azt.

A XIX. század nagyjai a haza boldogulását, a
magyarság felemelését tűzték ki célul. Ennél
többet is akartak!

Nem EGY népet, de A NÉPET, a népeket
akarták boldoggá tenni. Kölcsey Ferenc és Vö-
rösmarty Mihály így foglalja össze:

„Szeretni az emberiséget, ez minden szívnek
elengedhetetlen feltétele...”

/Kölcsey/

„Legszentebb vallás: a haza és emberiség!”

/Vörösmarty/

Petőfi arról álmódzik, hogy az emberiségért
tesz valamit, majd később megfogalmazza: a
VILÁGSZABADSÁGÉRT akar meghalni.

Amikor március tizenötödikén az ünnepi ru-
hánkra kokárdát tűzünk, az ő sorai jutnak
eszünkbe:

„Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!”

Büszkeség és boldogság tölt el bennünket,
mert egy maroknyi népben volt elég erő, hogy
kivívja a szabadságát.

Ezt az erőt egy vézna, beesett arcú huszoné-
ves fiatalembernek, a forradalmár-költő Petőfi-
nek köszönhetjük.

Az ő tisztasága és egyszerűsége segített ab-
ban, hogy erősek legyünk.

Az erő: a haza iránti szeretet. És mi a haza?
Kölcsey segít:

„...e szóban: haza, foglaltatik az emberi
szeretet és óhajtás tárgyainak összessége.
Oltár, atyáid által Istennek építve; ház, hol az
élet első örömeit ízleled; föld, melynek gyü-
mölcsre táplált; szülőid, hitvesed, gyermeke-
id, barátaid, s polgártársaid...”

Ezekből a sorokból értettem meg, és érhetjük
meg mindannyian: a szabadságharc hősei a
hozzánk is legközelebb álló értékekért harcoltak
és haltak meg.

Ezek az értékek ma is itt vannak velünk. Ha
mértók akarunk lenni elődeinkhez, mindent meg
kell tennünk a családuknak, a falunk, a hazánk
boldogulásáért.

Karai Lászlóné

Hernád Község Önkormányzata és a rendező, a hernádi Általános Iskola tisztelettel
meghív minden hernádi polgárt **március 15-én 10 órára** a Főtérrre, az
1848-as forradalom és szabadságharc kitörésének 159. évfordulója alkalmából
rendezendő

KÖZSÉGI ÜNNEPSÉGRE.

Közreműködnek a hernádi általános iskola tanulói és a Garázs Band.